

Noordse woelmuizen in uilenballen

20 jaar pluizen in Noord-Holland

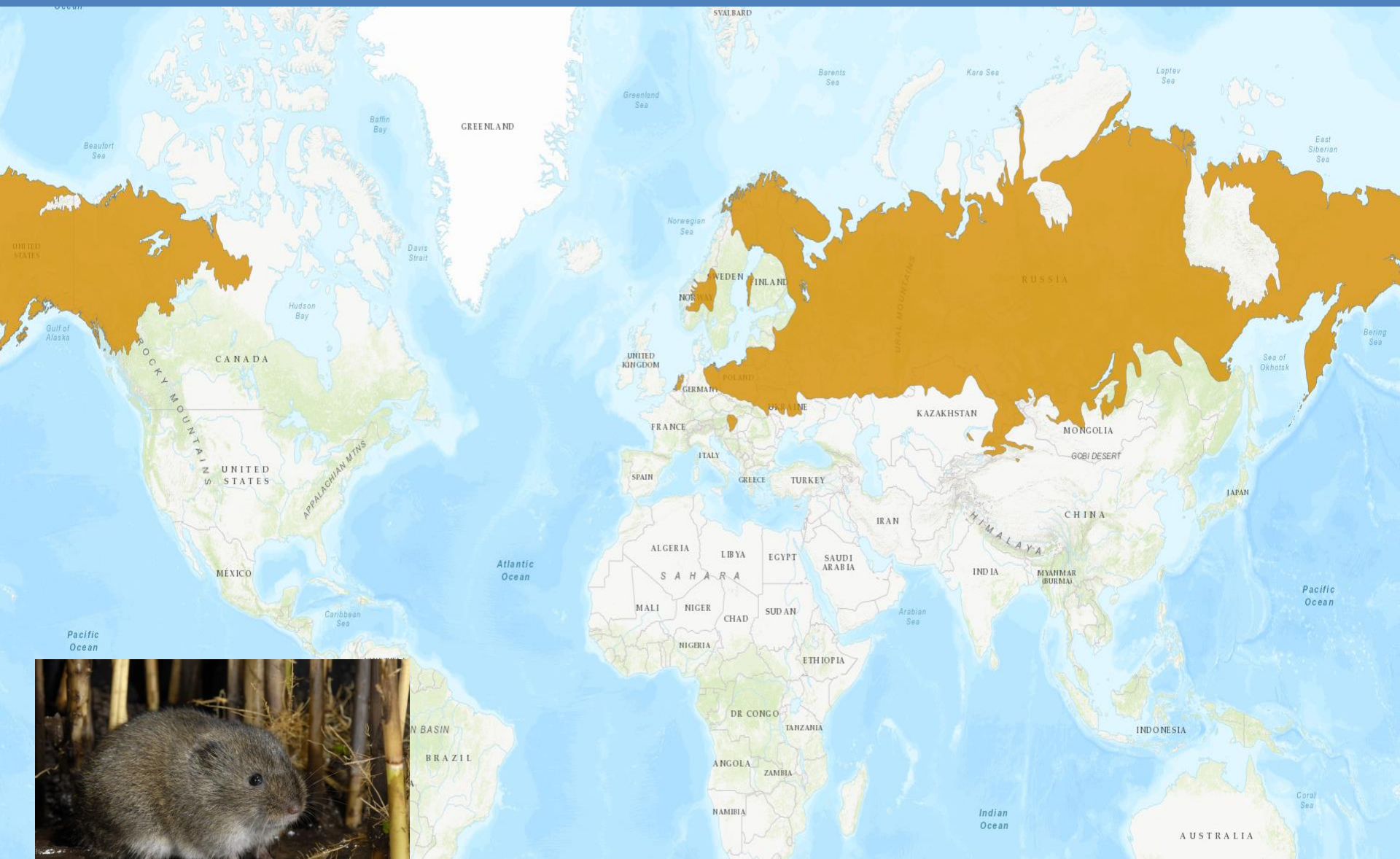

Nico Jonker
VeenVitaal 24 januari 2025

Waarom uilenballen pluizen?

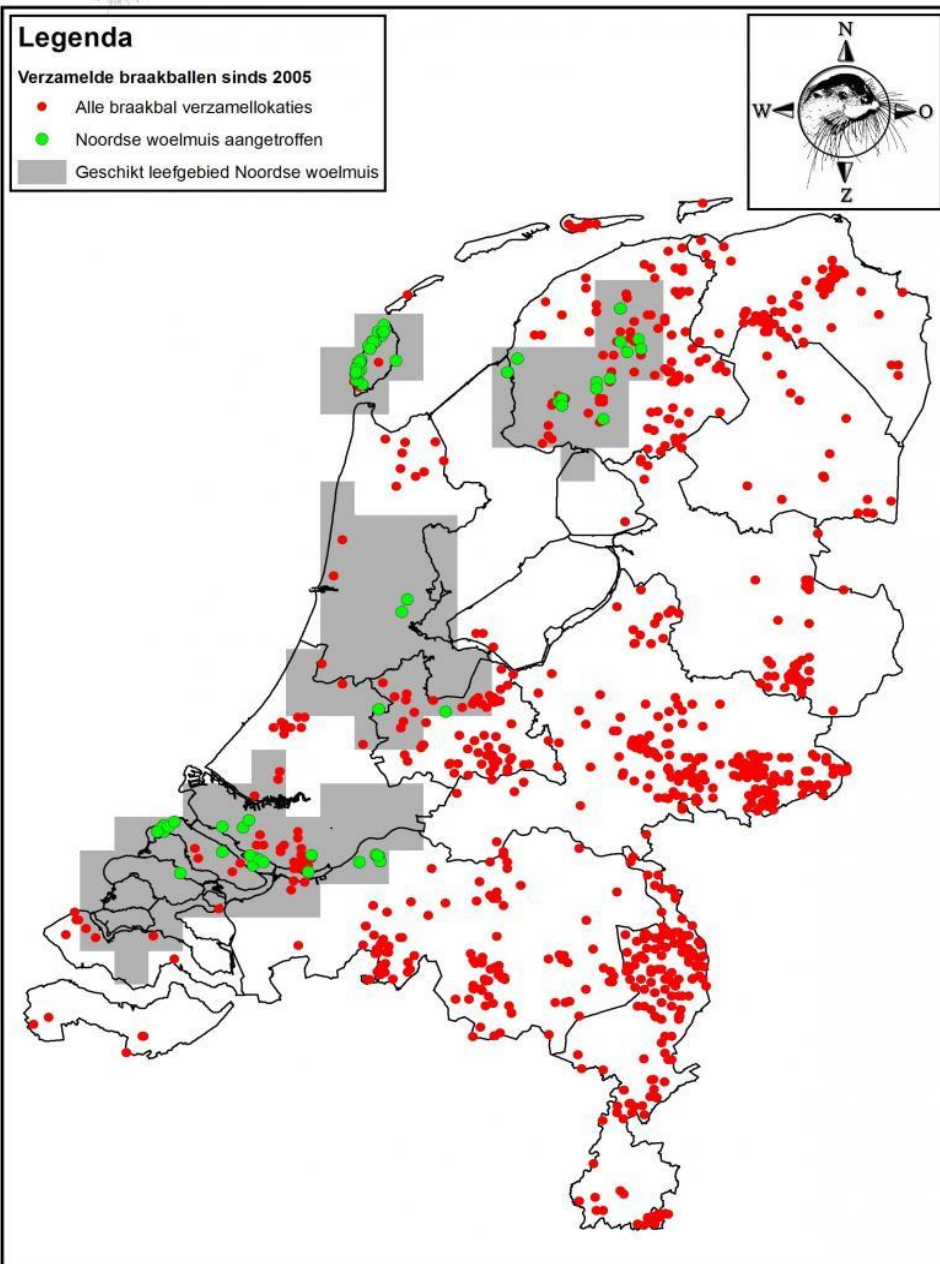
Noordse woelmuis, *Alexandromys oeconomus*

Alexandromys oeconomicus subsp. *arenicola* (de Sélys-Longchamps, 1841)

Natura 2000 soort: H1340.

Zwaarste regime.

Staat van instand-houding melden aan
Europa

(data periode 2005-2011)

Pluisoffensief 2009-2012

22 pluisavonden bij Landschap NH

(met een maaltijdsoep)

Home

Pluiscalendar

Hoe ver zijn we?

Terrestrica

Defensieclub

Verspreiding

Verslagen

Recepten

12 maart 2013

Pittige bruinebonensoep

Hoofdingrediënten voor 4 personen:

- 1 rode peper
- 1 paprika
- 2 wortels
- 2 grote uien
- 1 flesje priel
- 1 grote pot bruine bonen (gedroogde kan natuurlijk ook maar dan 24 uur weken)
- Paar tenen knoflook
- Bouillonblokjes voor 1 liter (groente of kruiden bouillon)
- 1 mepunt knudnapulver
- 1 eetlepel olie
- Salieij

Groen:

1. de ui in stukjes,
2. de chili doormalen, verveeg de aardjes en ing in stukjes,
3. de paprika in stukjes of reepjes,
4. de wortel in stukjes.

Soep maken

1. Verwarm olie in de pan en laat de priel (deel van witte gedroogde bewaren), uien, knoflook smoren tot de priel zacht is.
2. Bak de olie, de priel, ui, paprika, en wortel goed aan, voeg een klein beetje water toe en laat het een beetje smoren totdat het gaar is.
3. Ruw de uitgelekte bonen en voeg de toe. De bonen kun je ook voor de helft puren en de andere helft heel toevoegen. Groente blijft grof en wordt niet mee gepureerd.
4. Voeg de bouillon toe en kijk hoeveel je nodig hebt voor een stovige soep. Je kunt ook al wat bouillon toevoegen als je gaat puren anders wordt het een stipe massa waar je bijna niet door heen komt met de staafmixer.
5. Voeg als de soep bijna klaar is de knudnapulver toe en de gehakte salieij.

Dit is een vegetarische soep maar voor de vleesliefhebbers kan er altijd uitgebakken spek of gehaktballetjes toegevoegd worden.

Foto's maken

Contact

Landschap Noord-Holland

Bezoekersvereniging

Vereniging voor de natuur

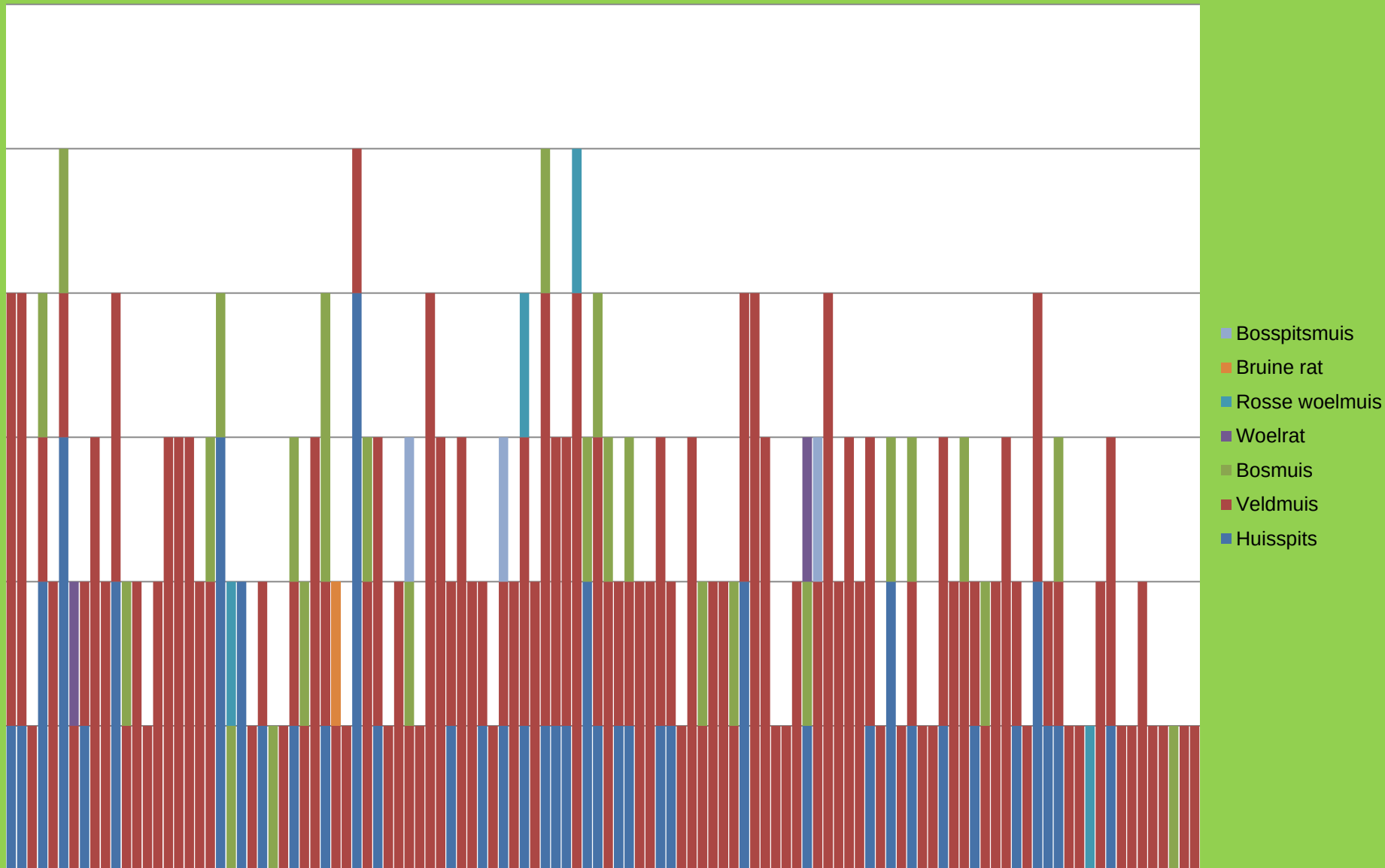
Bezoekersclub

Facebook

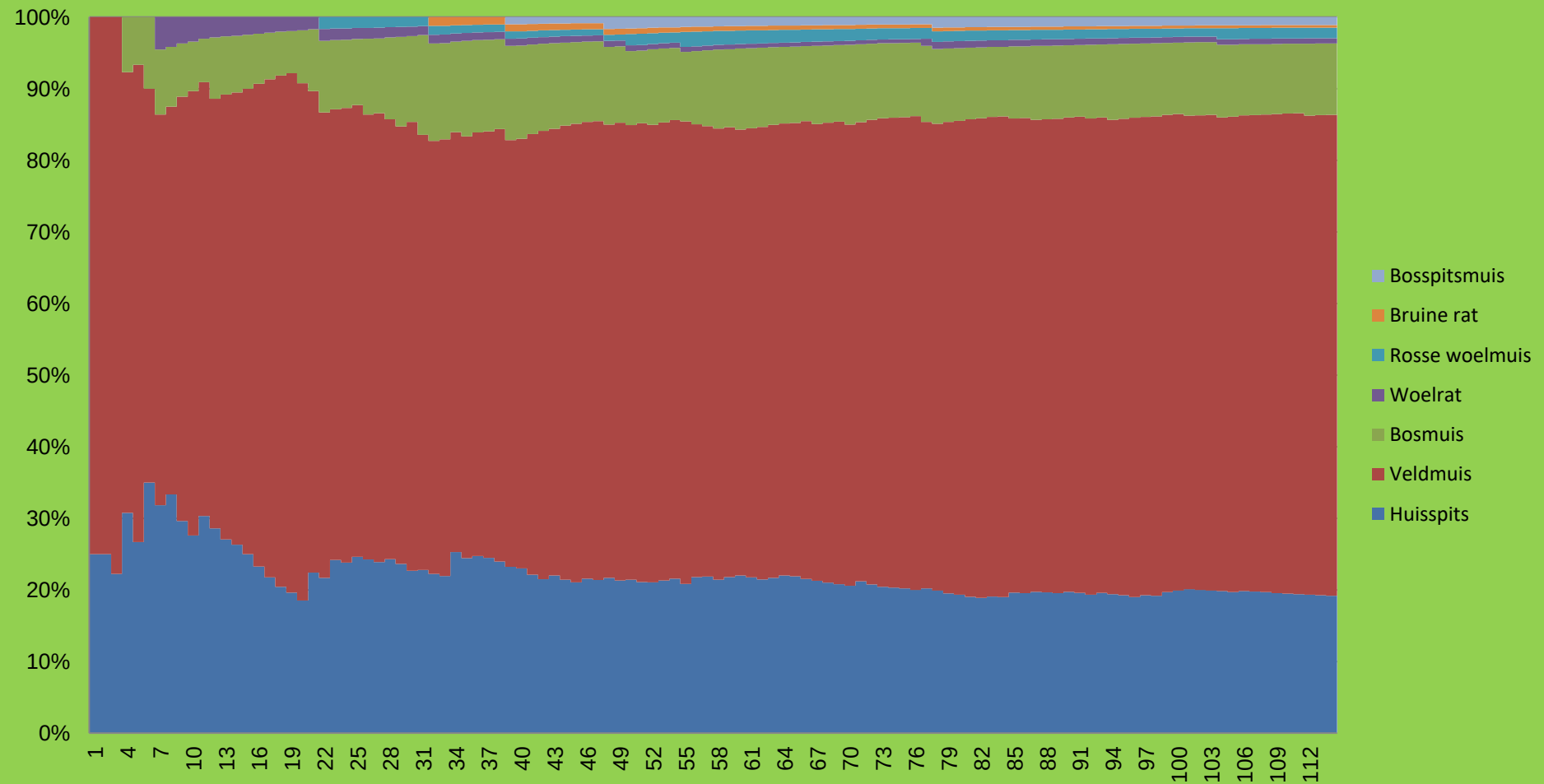
Wat is nodig om te pluizen?

Kerkuil, prooien per bal

Kerkuilprooien, gesommeerd per bal (271 prooidieren)

Hoe kom je aan braakballen?

Kerkuilenwerkgroep Noord-Holland

13 regio's

900 kasten

60 vrijwilligers

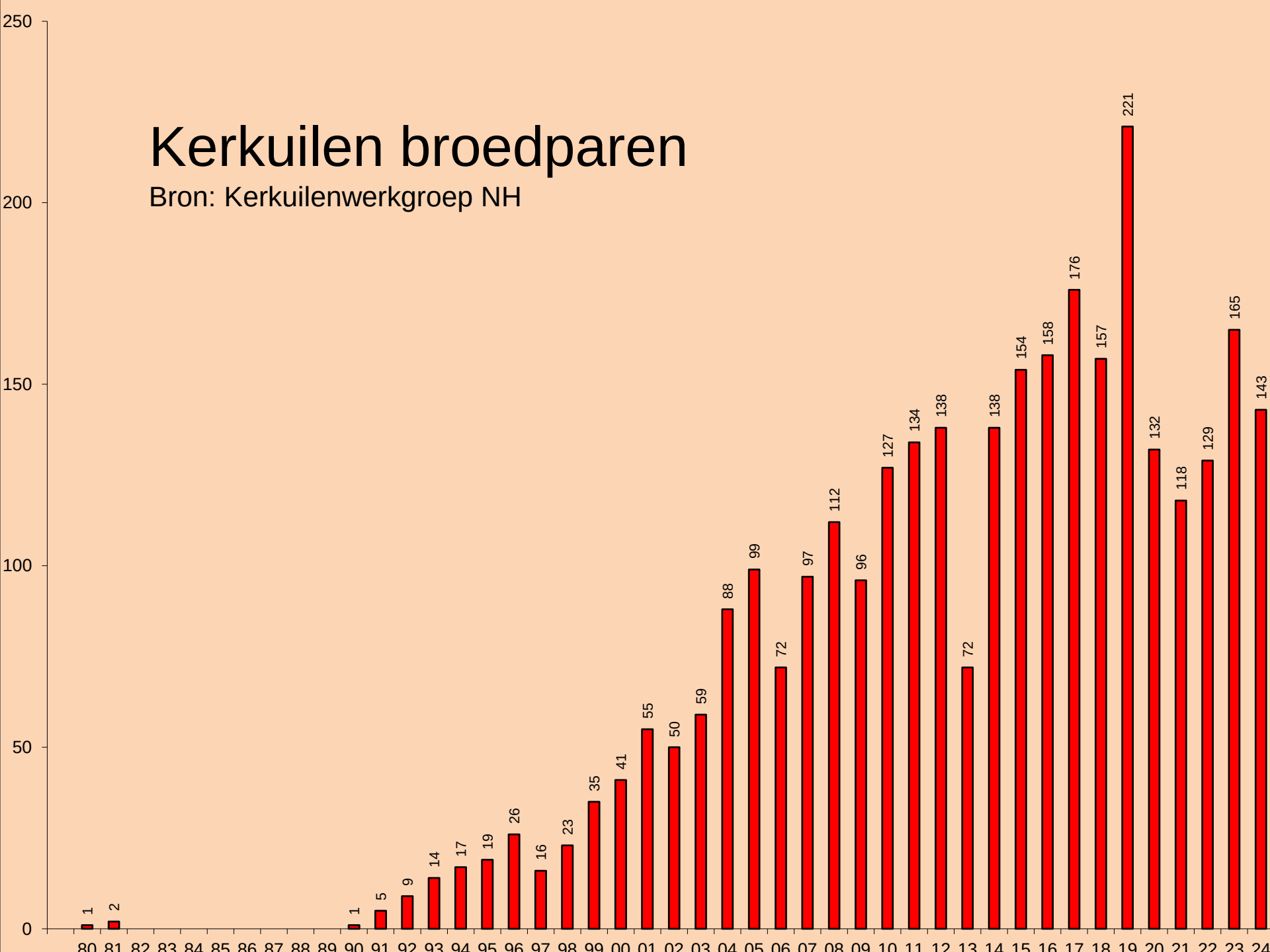
Grote ringtraditie

Stimulerend broedresultaat

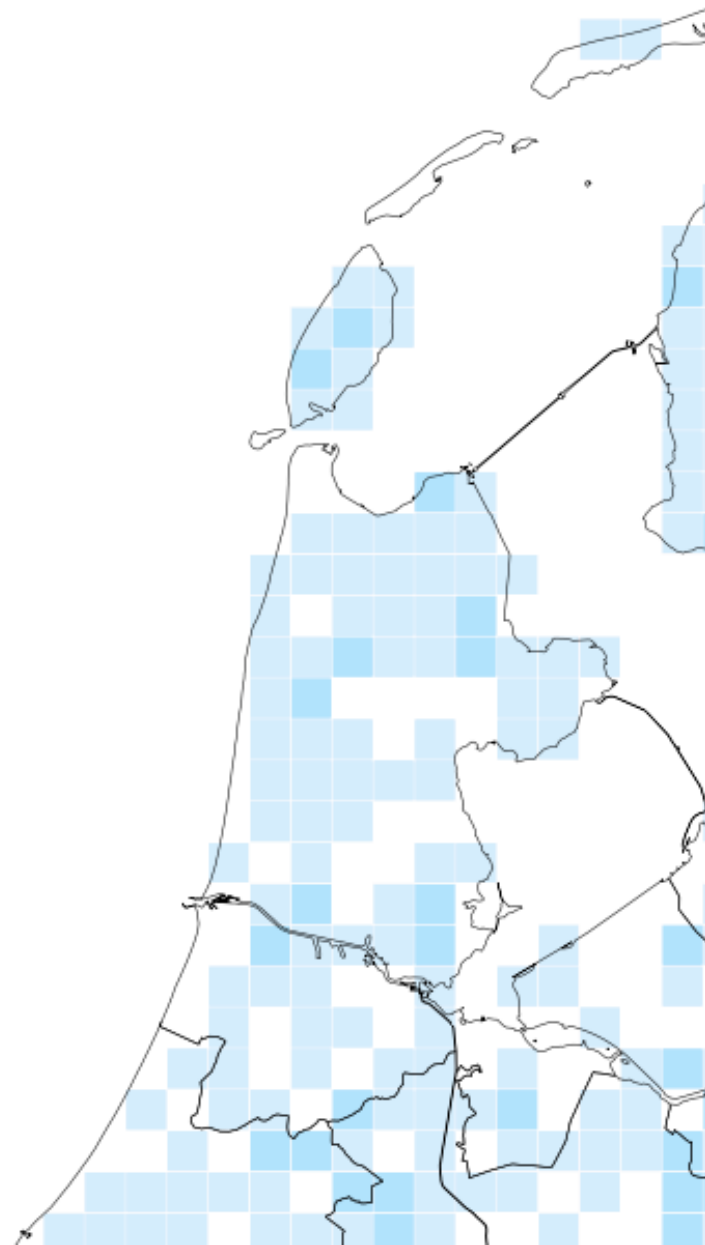
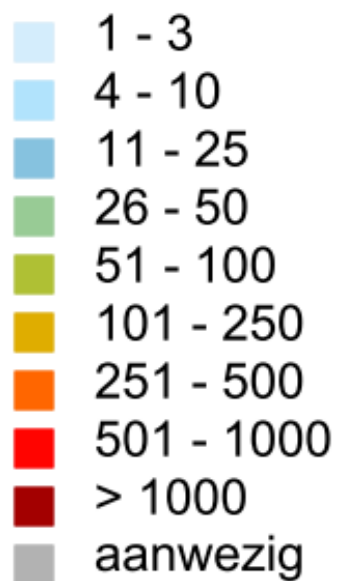
Kerkuilen broedparen

Bron: Kerkuilenwerkgroep NH

Kerkuil - *Tyto alba*

Broedvogels
verspreiding
2013-2015

Hoe nauwkeurig zijn de geplozen data

Kerkuil met een GPS logger

Hier:
elke 15 minuten 5x 1 positie

Spijkerboor, nacht van 09-06-2017

0 250 500 750 1000 m

Spijkerboor, nacht van 10-06-2017

Spijkerboor, nacht van 12-06-2017

0 250 500 750 1000m

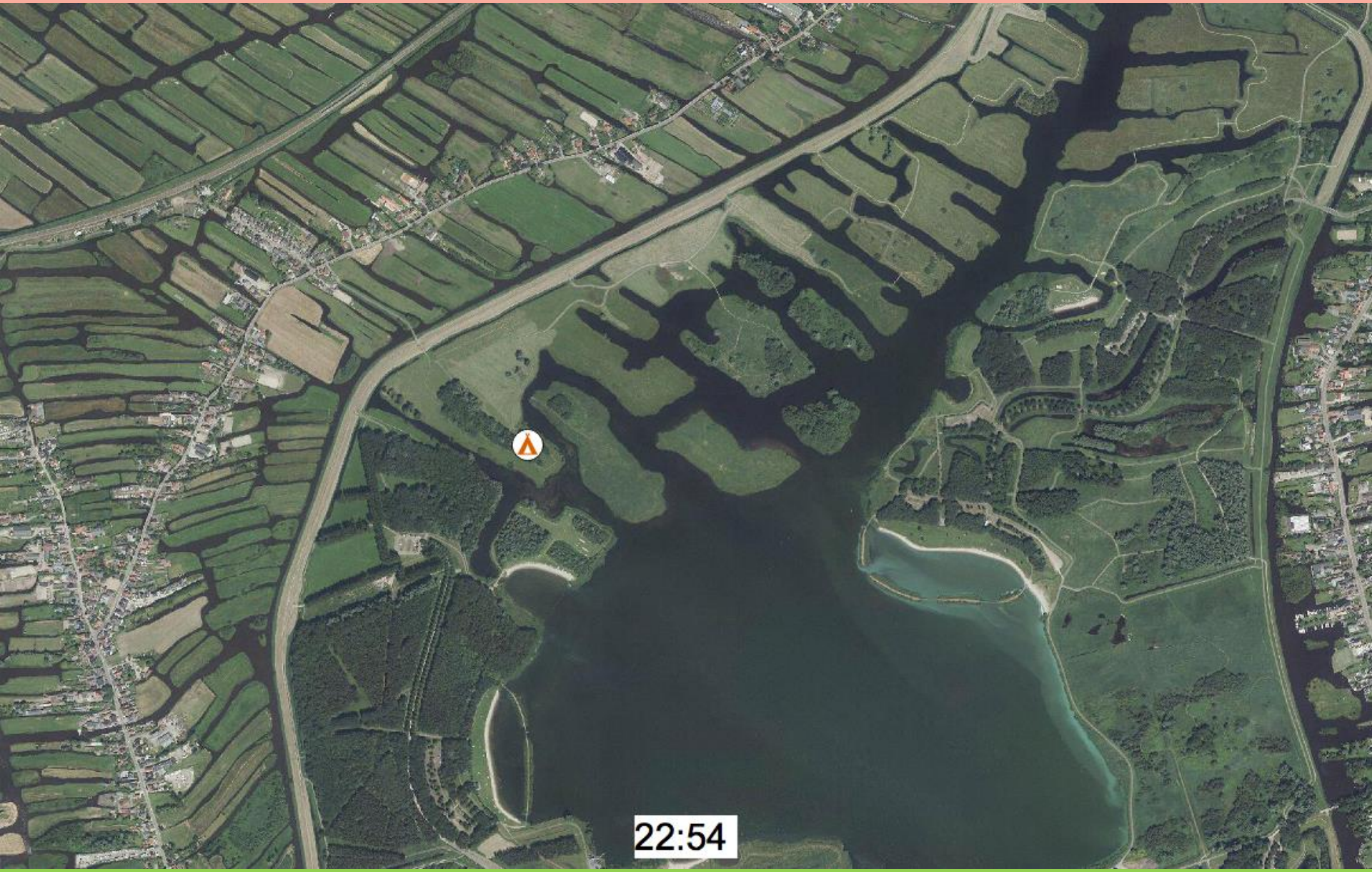
Spijkerboor, nacht van 13-06-2017

0 250 500 750 1000 m

Foerageer succes

22:54

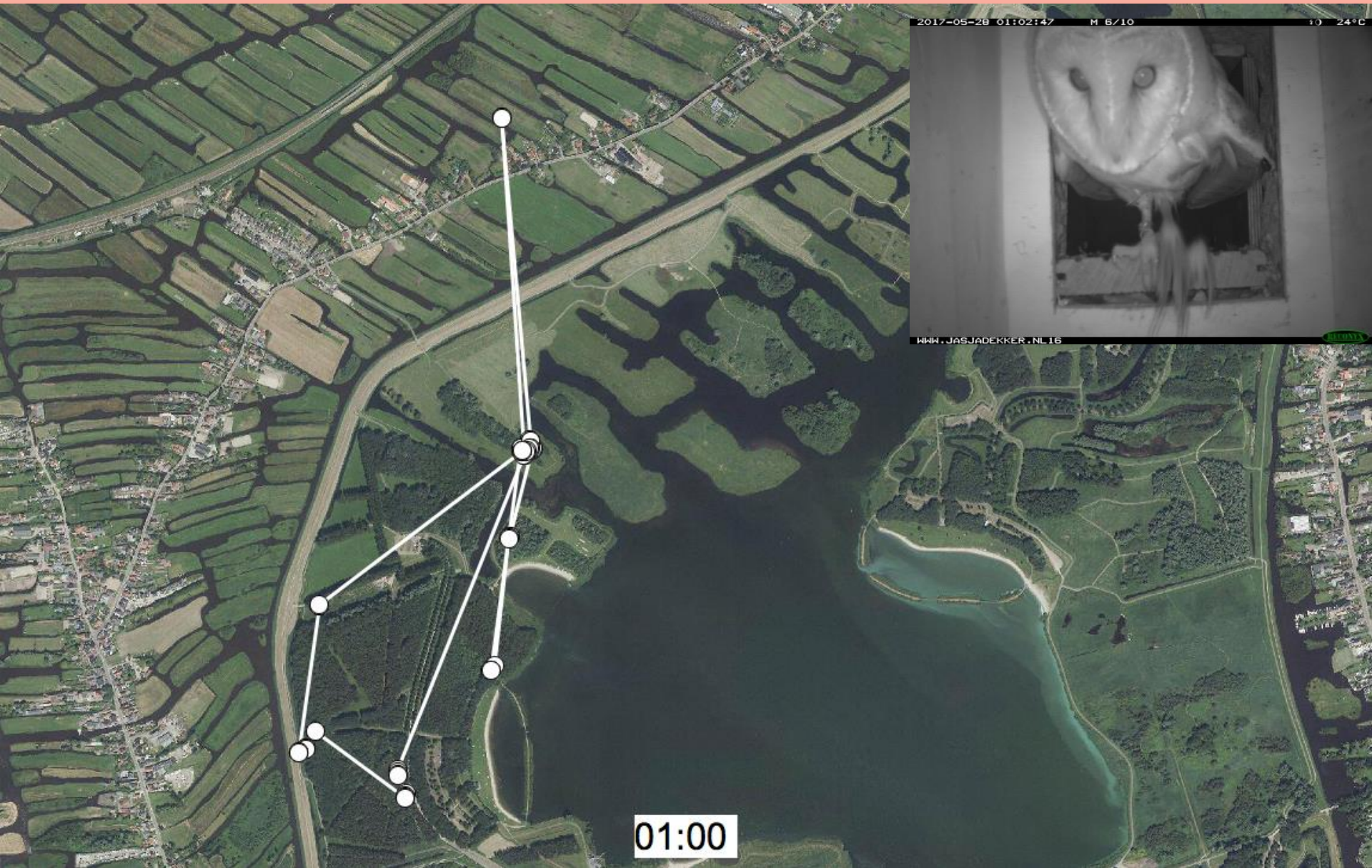

23:54

00:54

1:00

Nieuwe tocht

01:48

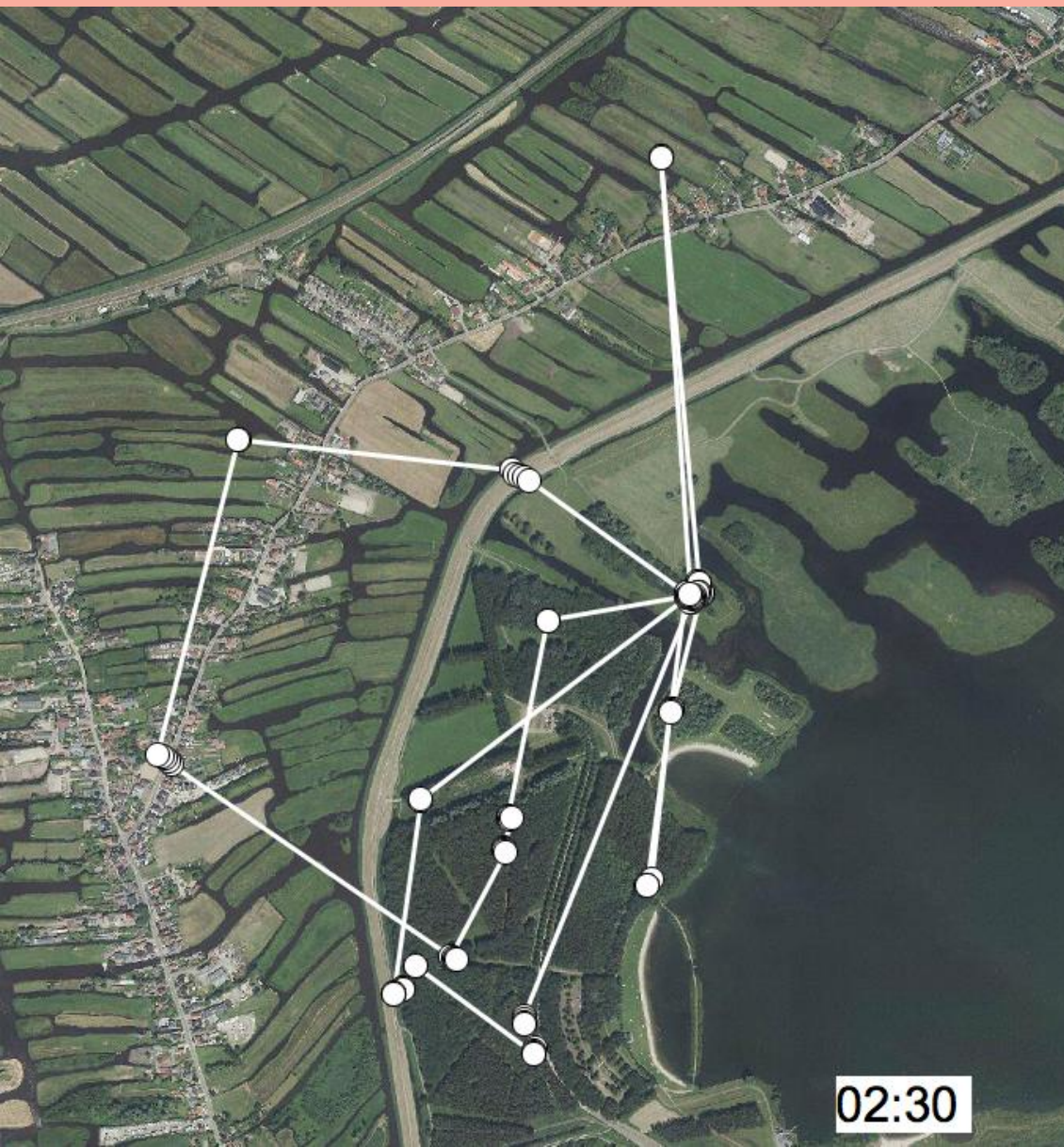
Oversteken

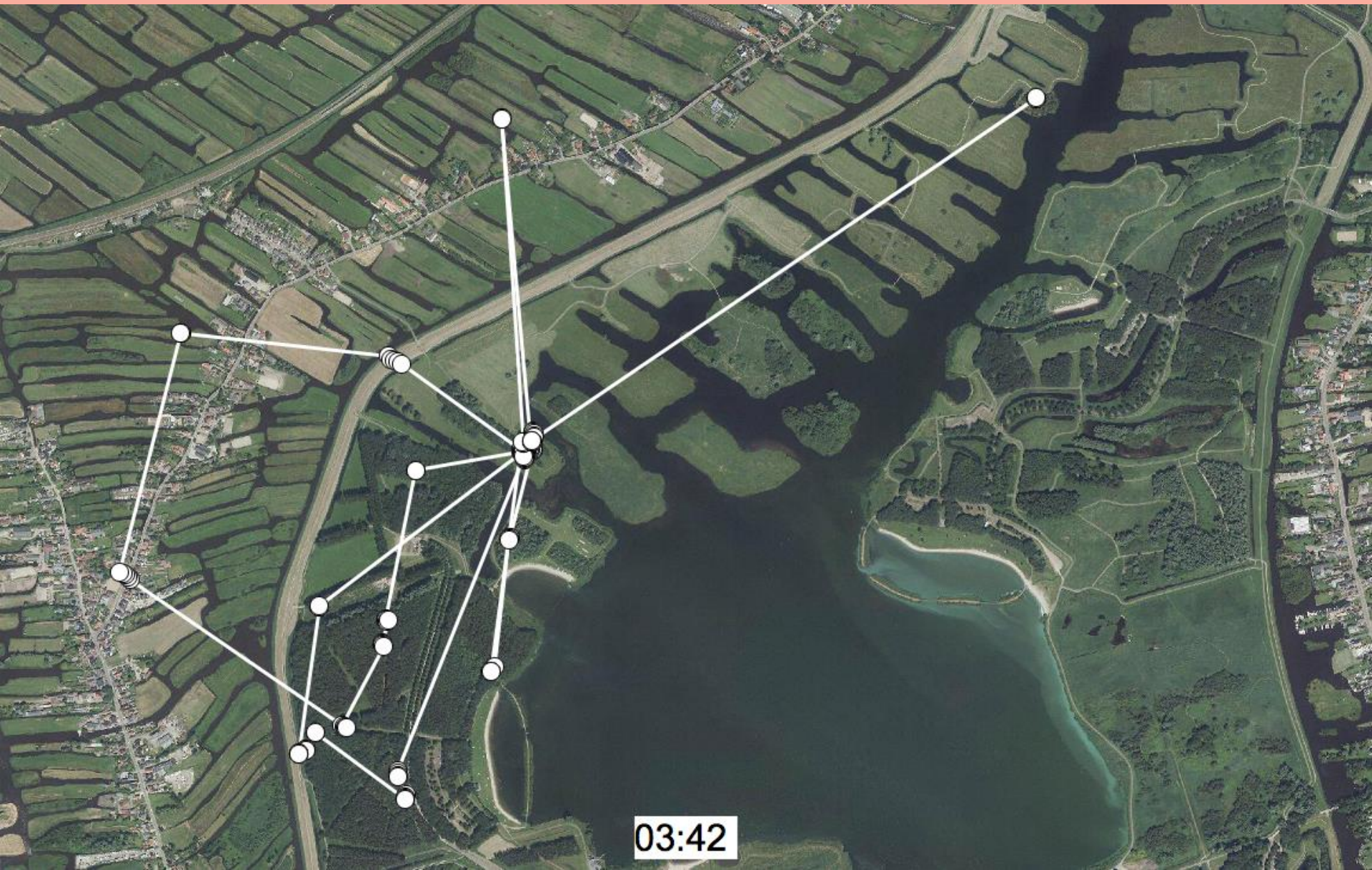
02:12

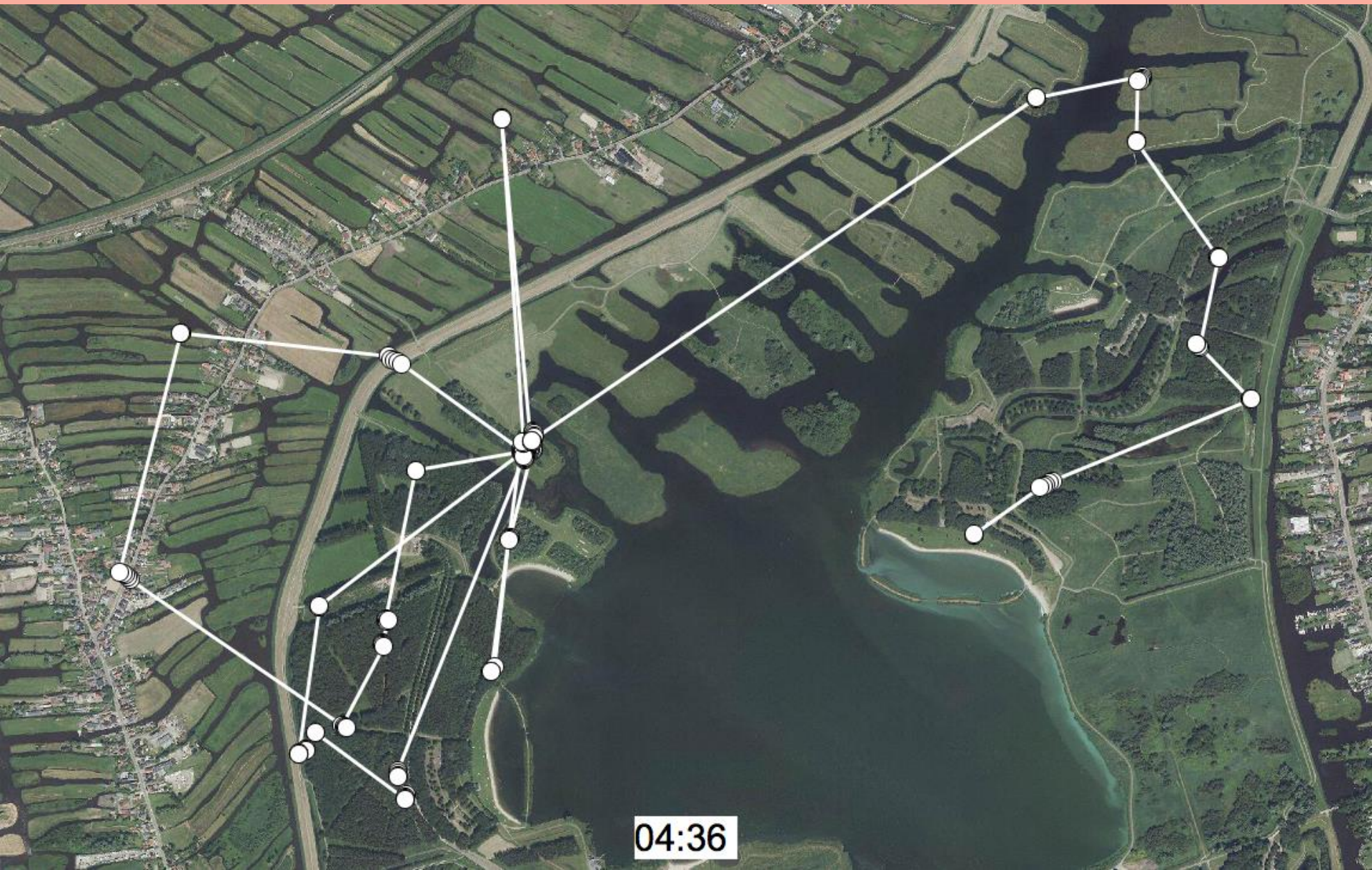
02:18

02:30

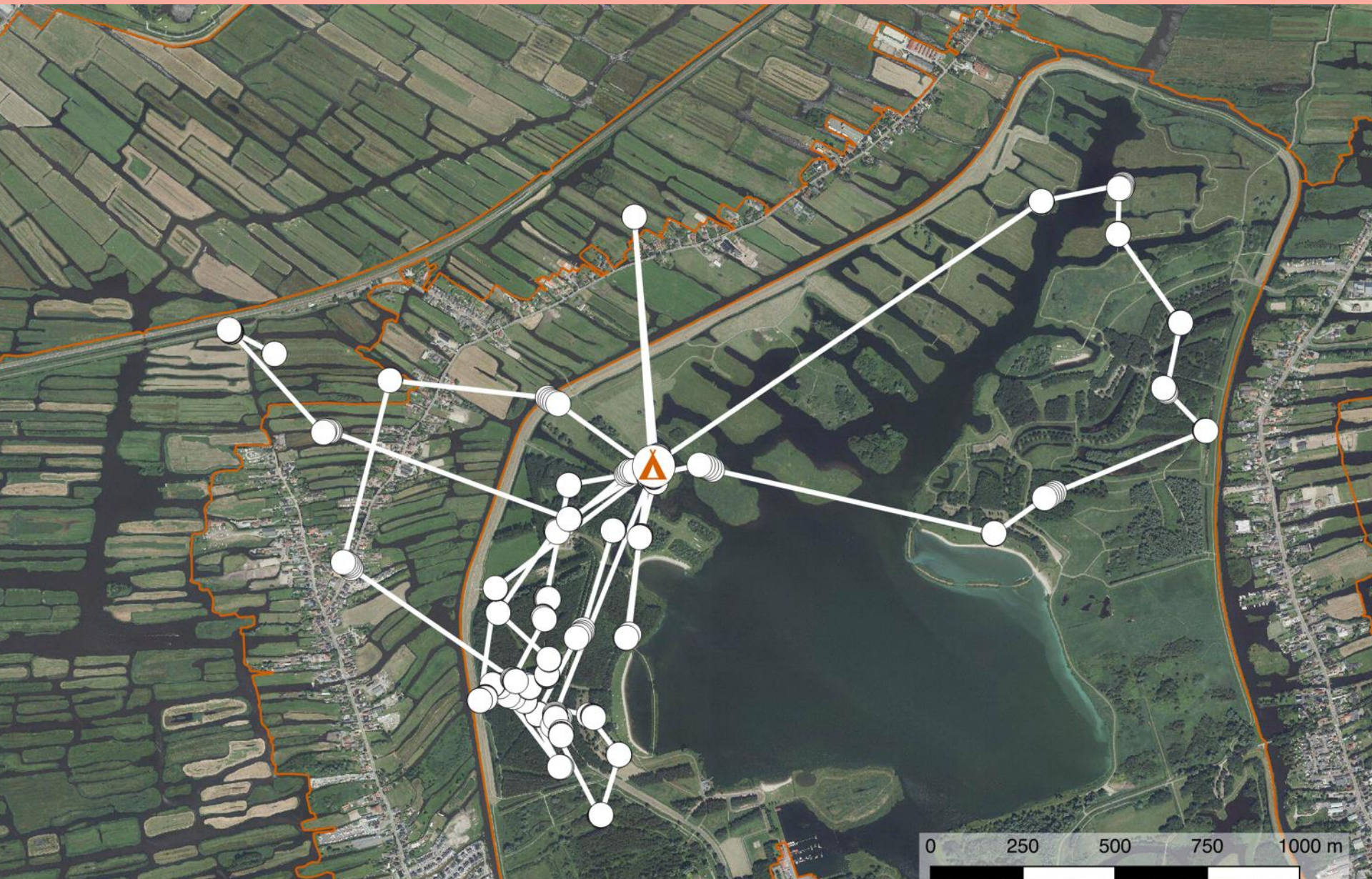
03:42

04:36

Vliegroute en afstand

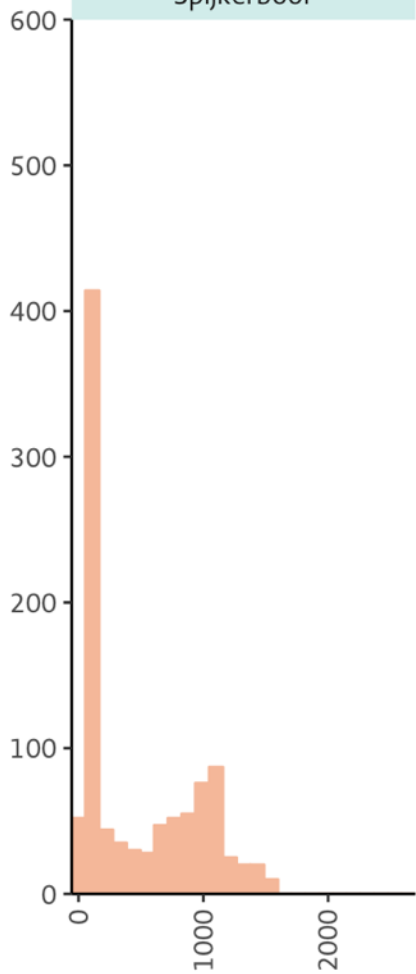

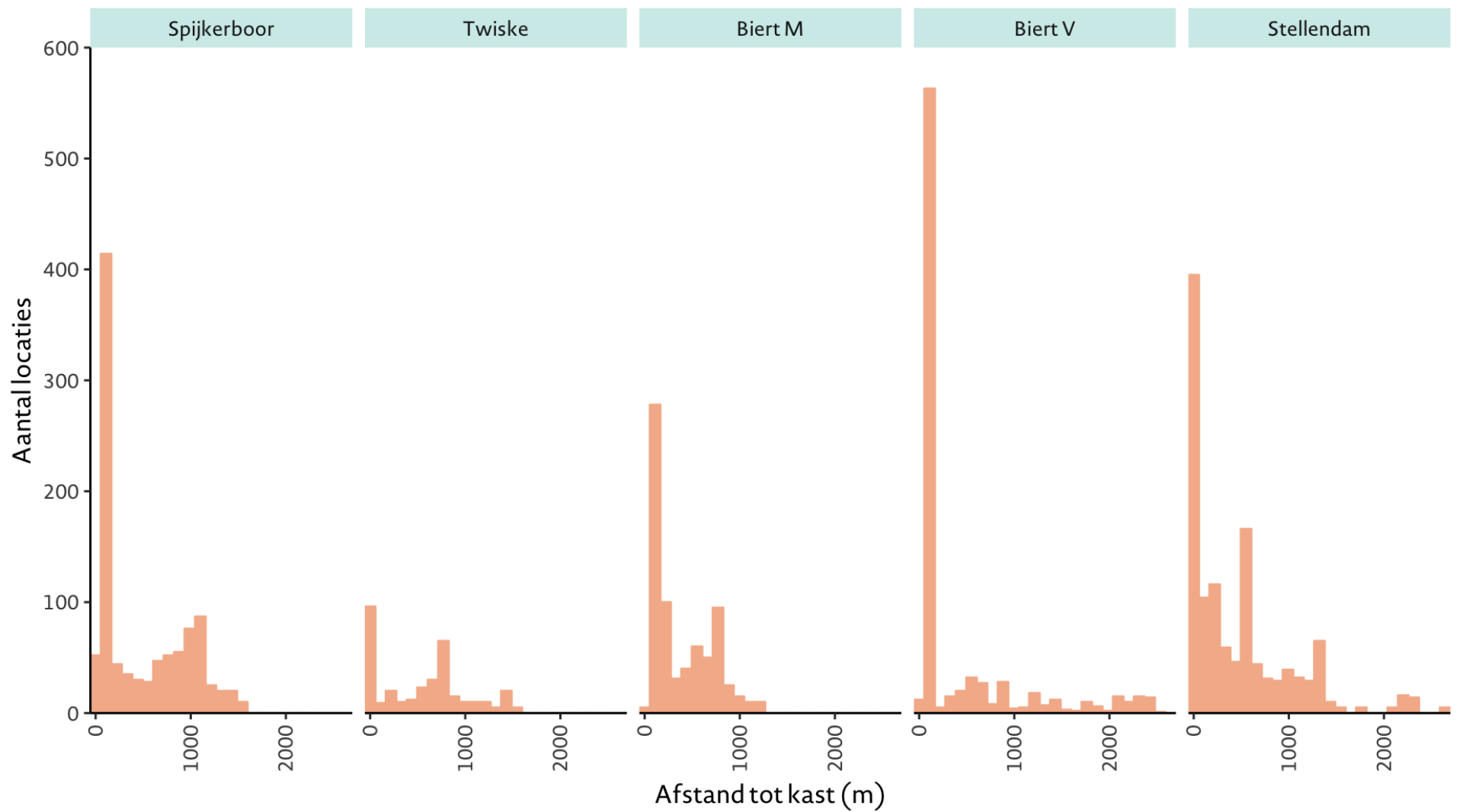
10x woelmuis, 2x spitsmuis

Spijkerboor

Aantal locaties

Enkele conclusies

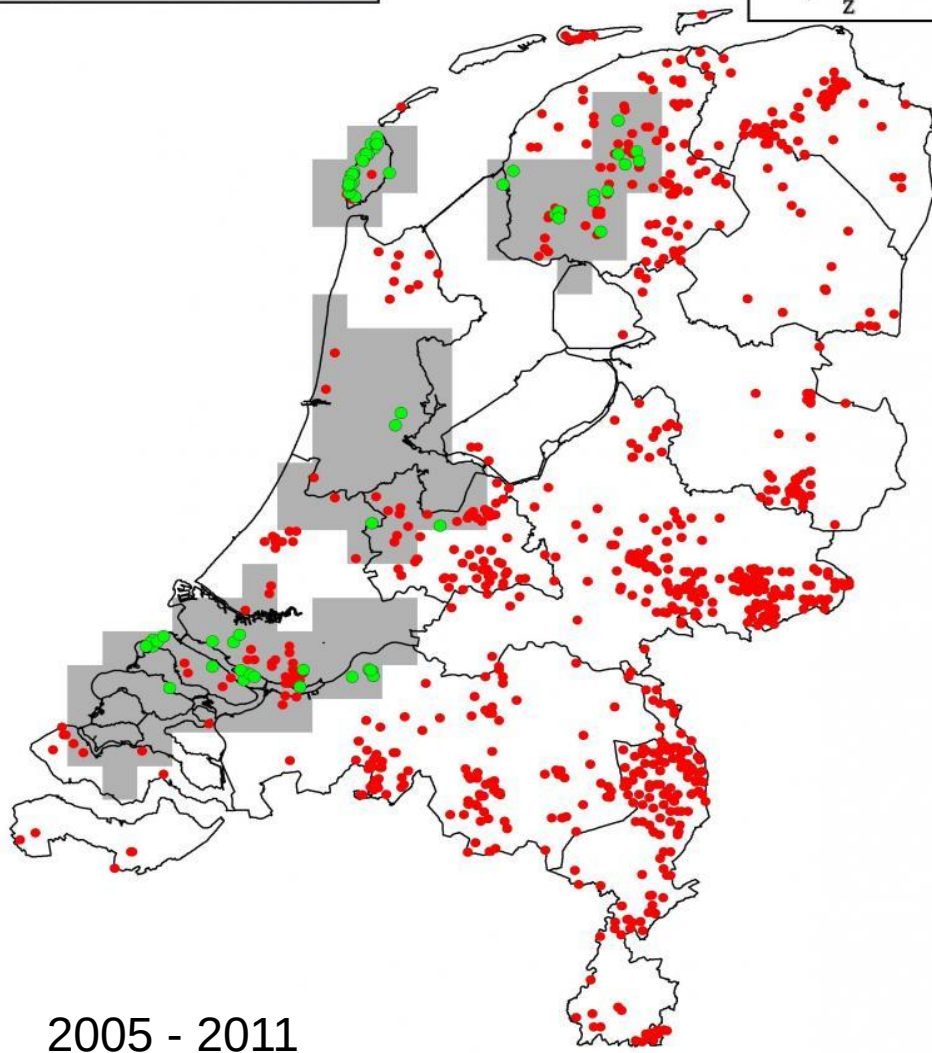
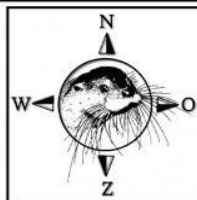
- Noord-Hollandse veenweide: maximaal 1,5 km van kast
- Zuid-Hollandse eilanden: maximaal 2,5 km van kast.
- Opportunistisch.
- Zenders brengen scherp het terreingebruik in beeld

Legenda

Verzamelde braakballen sinds 2005

- Alle braakbal verzamellocaties
- Noordse woelmuis aangetroffen
- Geschikt leefgebied Noordse woelmuis

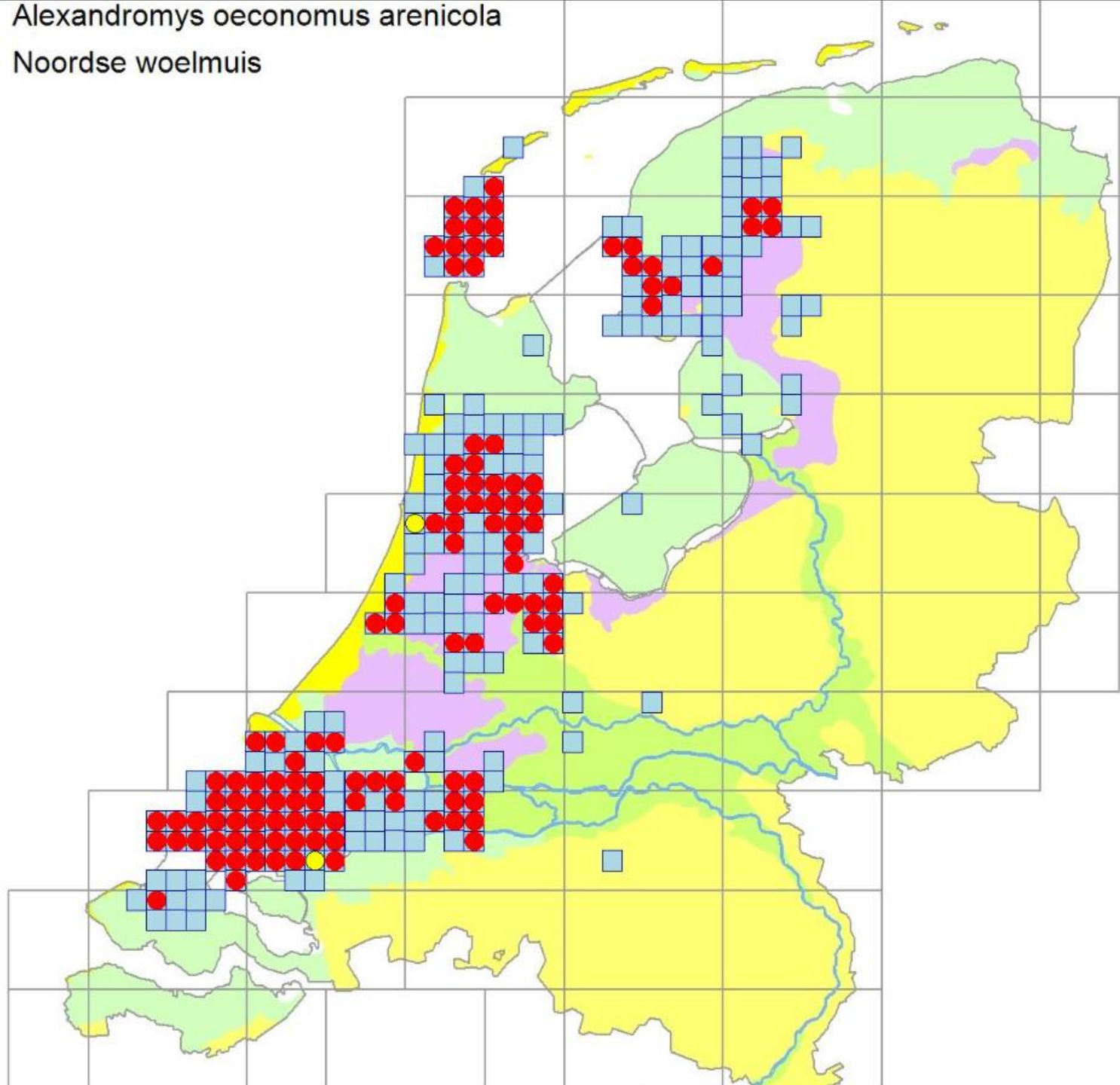
2005 - 2011

2011-2013

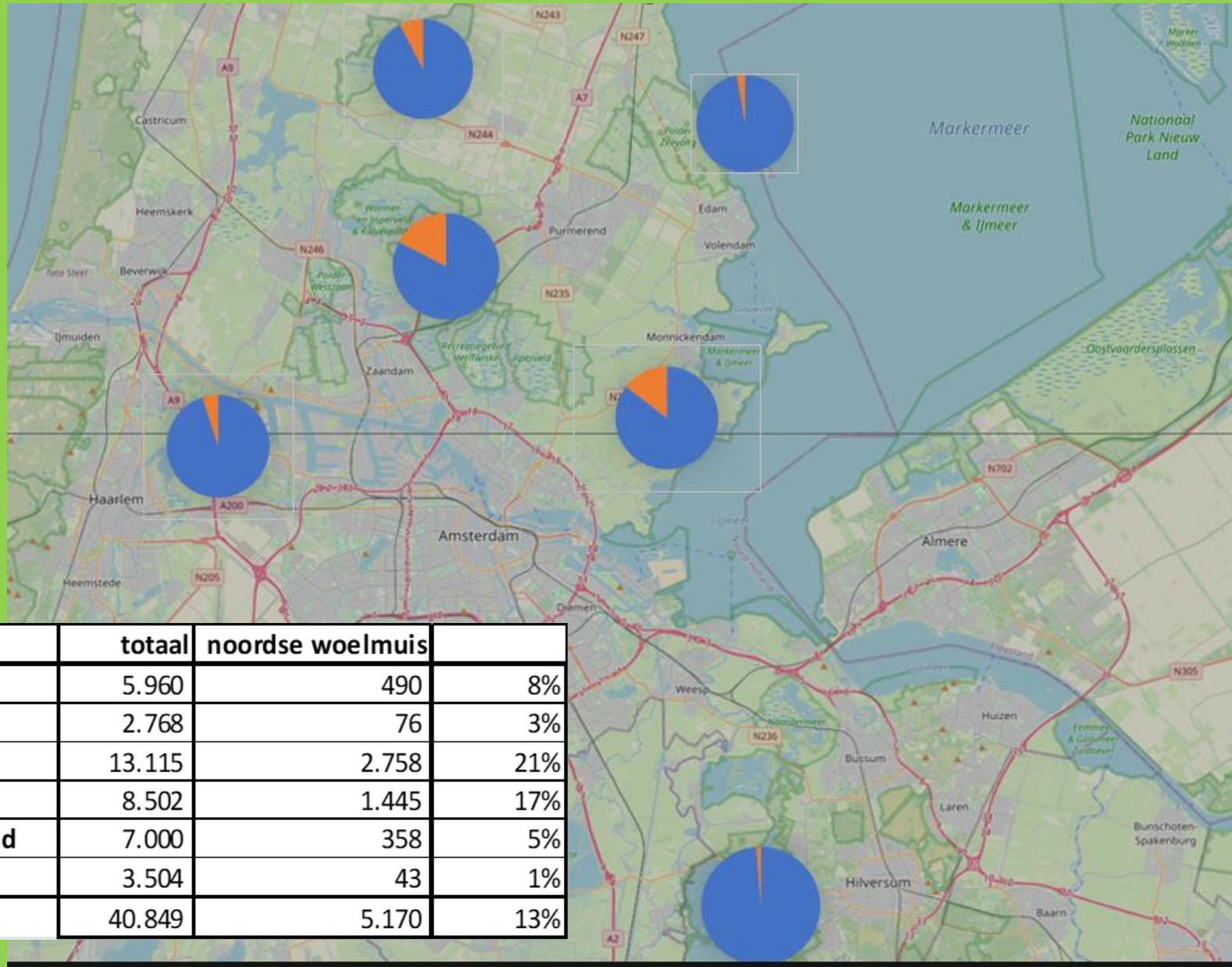
Alexandromys oeconomus arenicola

Noordse woelmuis

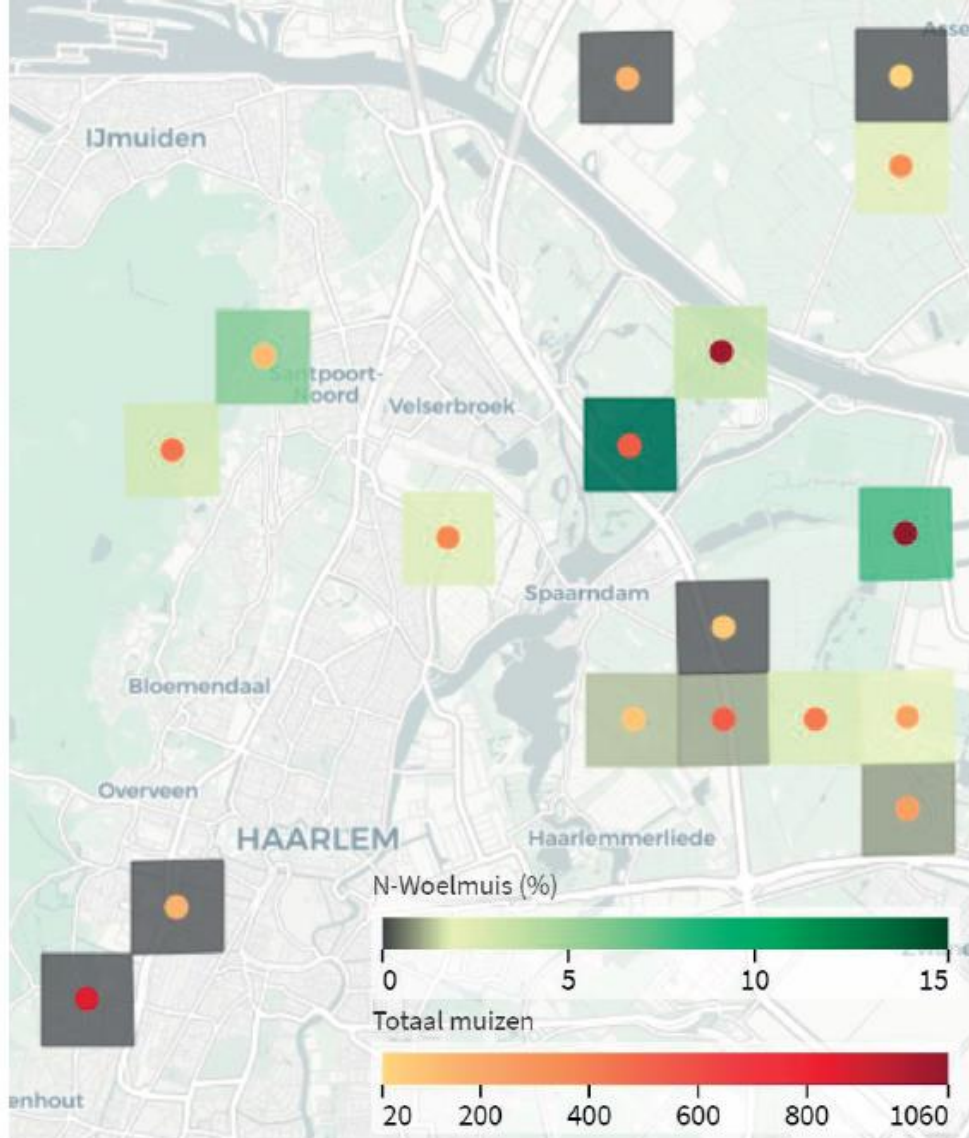

Aandeel Noordse woelmuizen in het VeenVitaalgebied (NH)

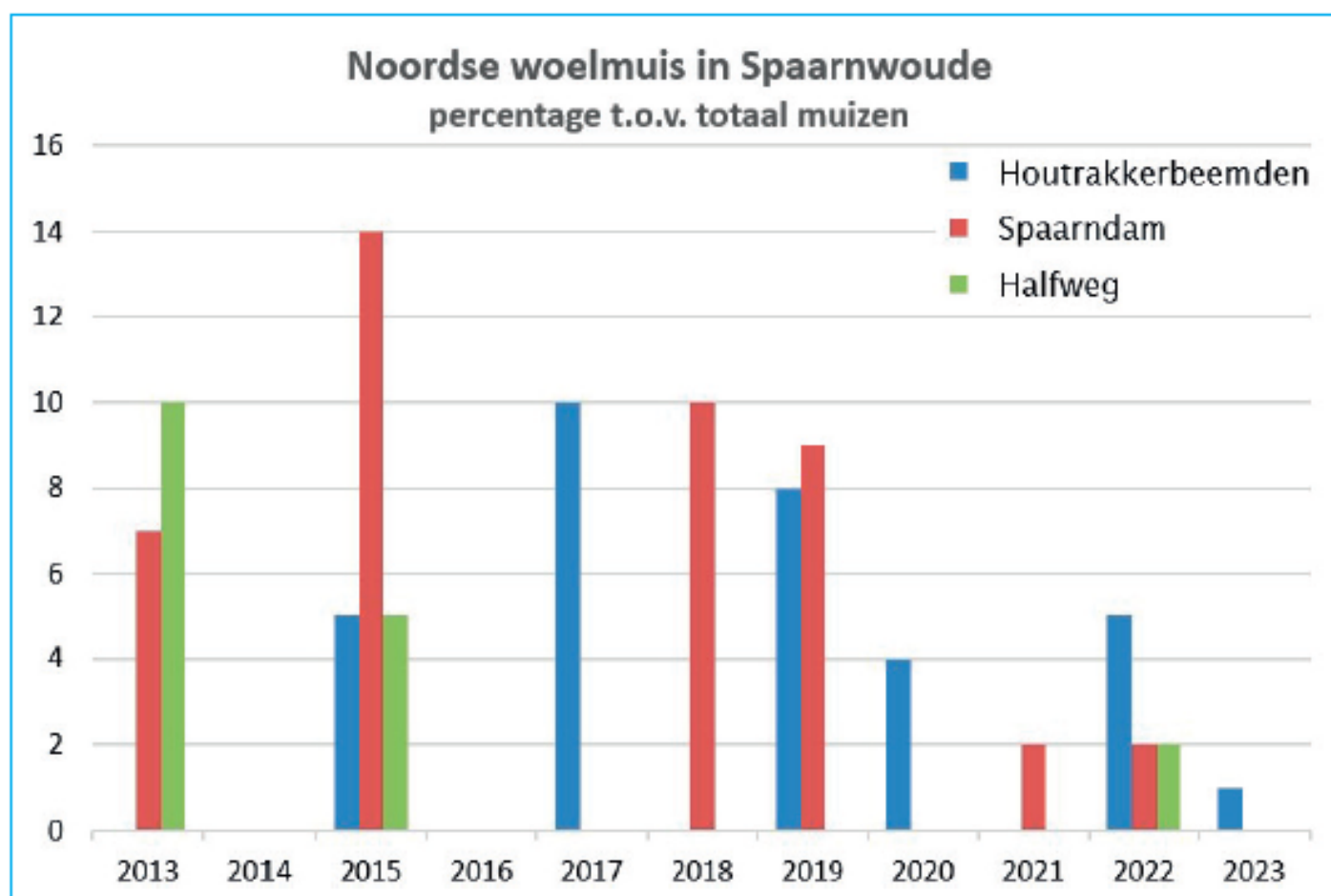
braakbalanalyse van kerkuilen 2004-2024)

	totaal	noordse woelmuis	
Eilandspolder	5.960	490	8%
Zeevang	2.768	76	3%
Zaanstreek	13.115	2.758	21%
Waterland Oost	8.502	1.445	17%
Zuid Kennemerland	7.000	358	5%
Vechtstreek	3.504	43	1%
	40.849	5.170	13%

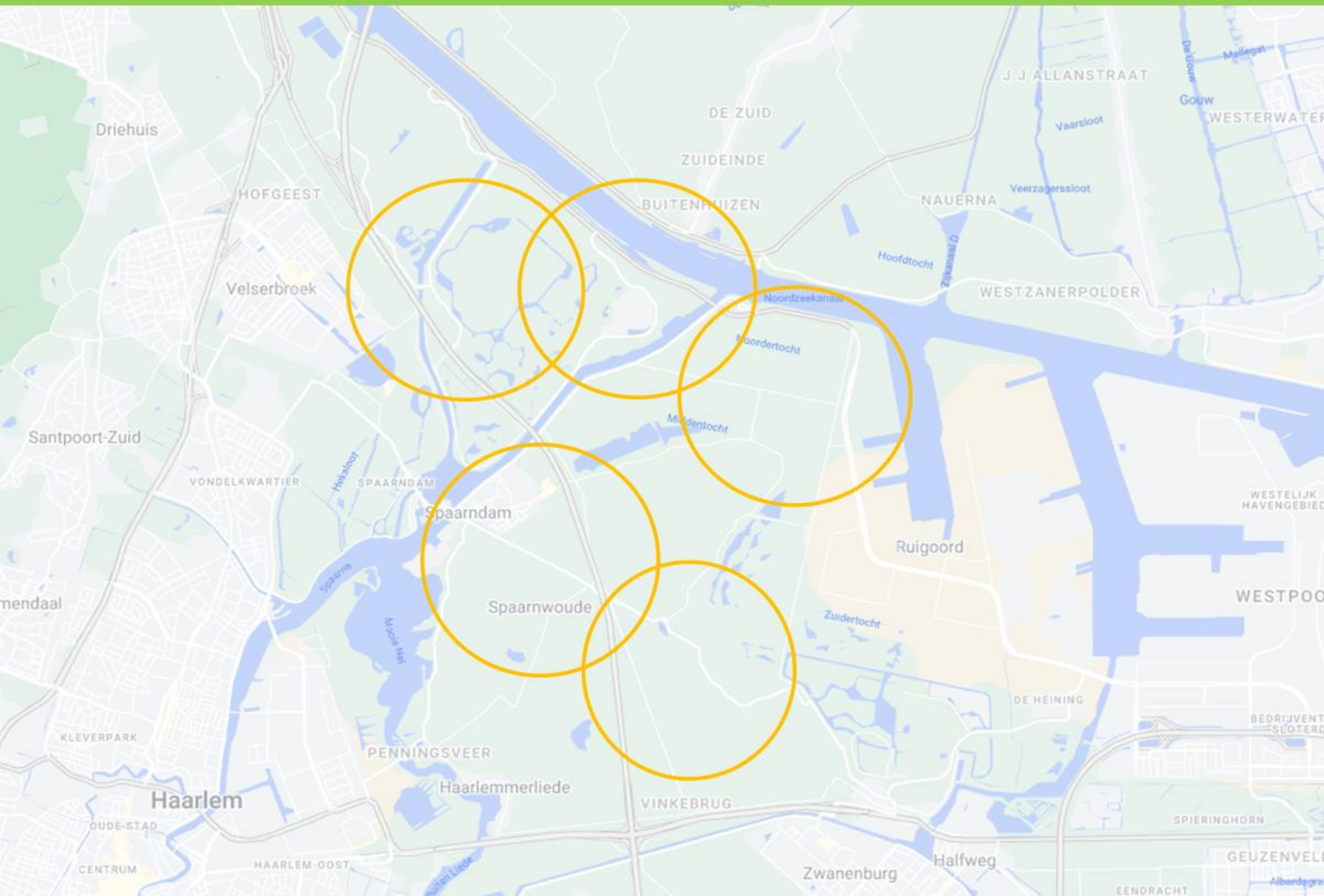

FIGUUR 5: Verspreiding van de noordse woelmuis in Zuid-Kennemerland. De kleur geeft het percentage aan per km², geplozen in de periode 2013-2023. De kleur van de stip geeft de grootte van de steekproef (n) weer.

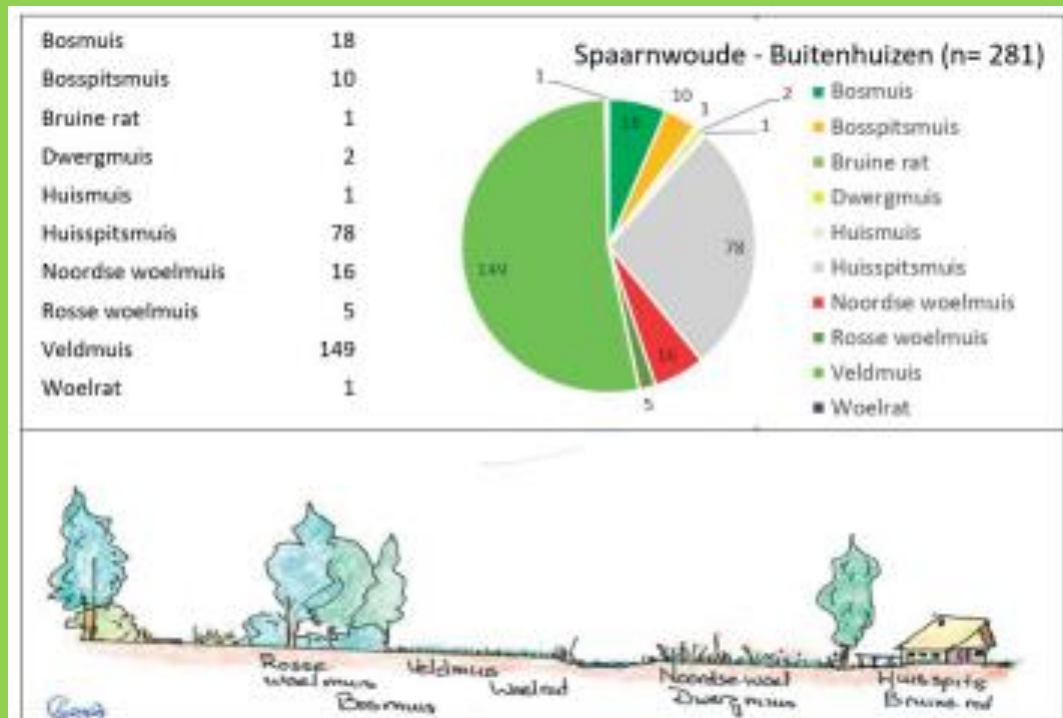
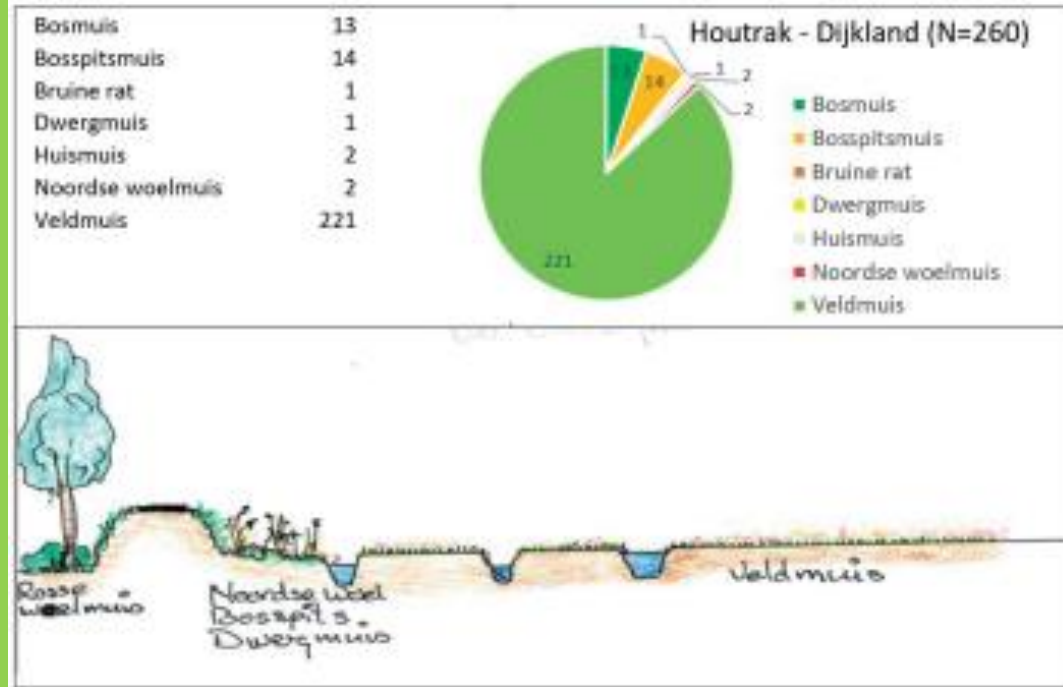

FIGUUR 6: Percentage noordse woelmuizen in braakballen t.o.v. totaal aan prooidieren, op drie locaties in Spaarnwoude, geplozen in de periode 2013-2023.

Spaarnwoude: locaties 2024

Muizen-gemeenschappen en het landschap

Het optimale biotoop van de Noordse woelmuis

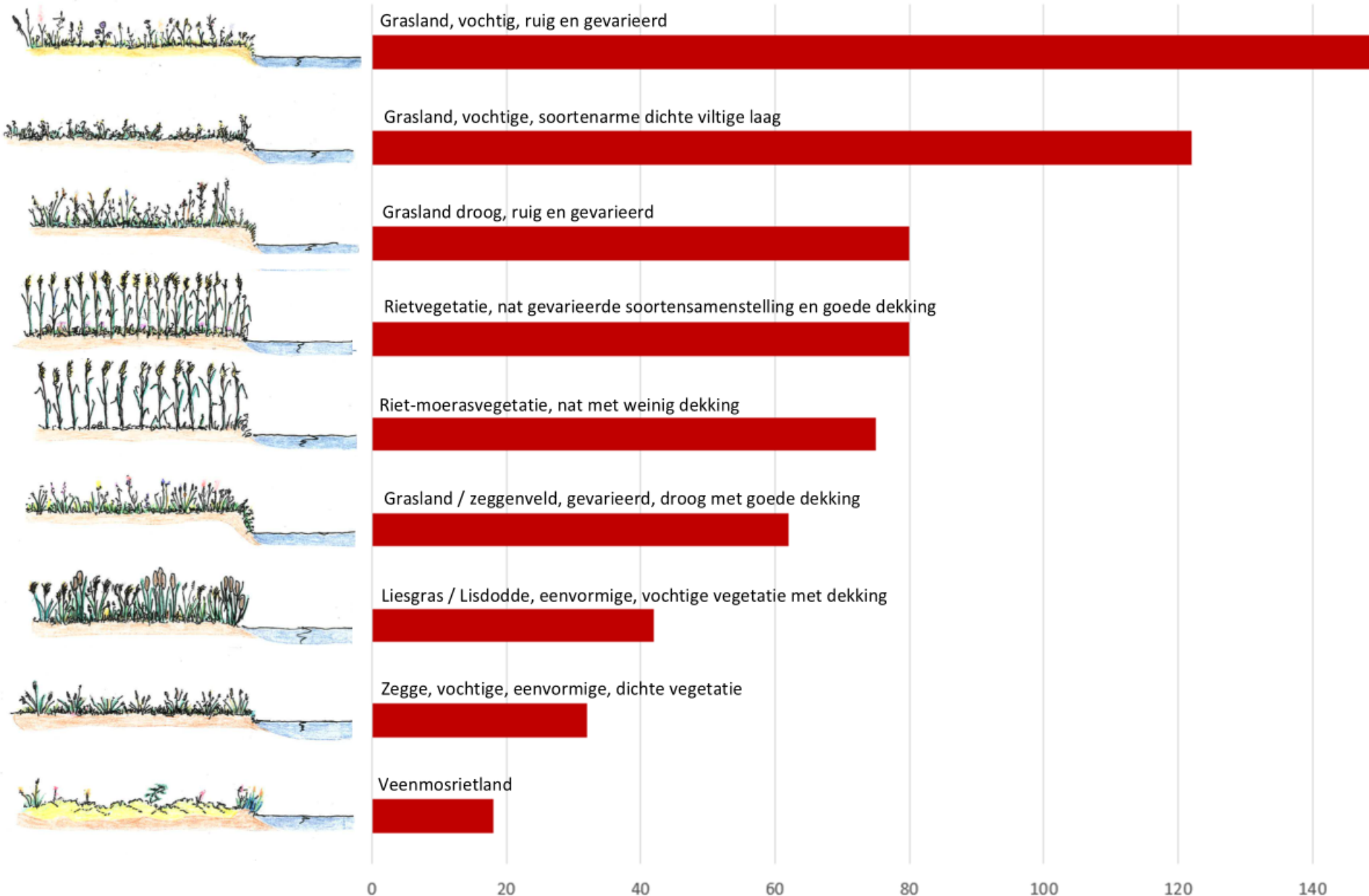

Noordse woelmuis 424
Bospitsmuis 173
Dwergmuis 7
Bosmuis 3
Waterspitsmuis 2
Wezel 1

Noordse woelmuizen in het IJperveld

Menno van Straaten Duin & Dijk 2012

■ aantal muizen / ha

Noord Holland 1500 – walhalla voor de Noordse woelmuis

Een gefragmenteerd landschap en geïsoleerde populaties

Samenvattend

1. De noordse woelmuis is mondiaal gezien een van de meest bijzondere Nederlandse soorten
2. Het areaal in Nederland is sterk versnipperd en krimpt gestaag in.
3. Noord-Holland kent nog grote en vitale populaties.
4. Alle populaties lijken op lange termijn kwetsbaar.
5. Voor het bepalen van de staat van instandhouding gelden de volgende kennislacunes:
 - *Dichtheden en aantal fluctuaties*
 - *Verspreiding in randpopulaties* (Limmerdie, Schermerringvaart, Zeevang, Spaarnwoude)
 - *Stabiliteit en dispersie van populaties (turn over)*
 - *Genetische variatie*

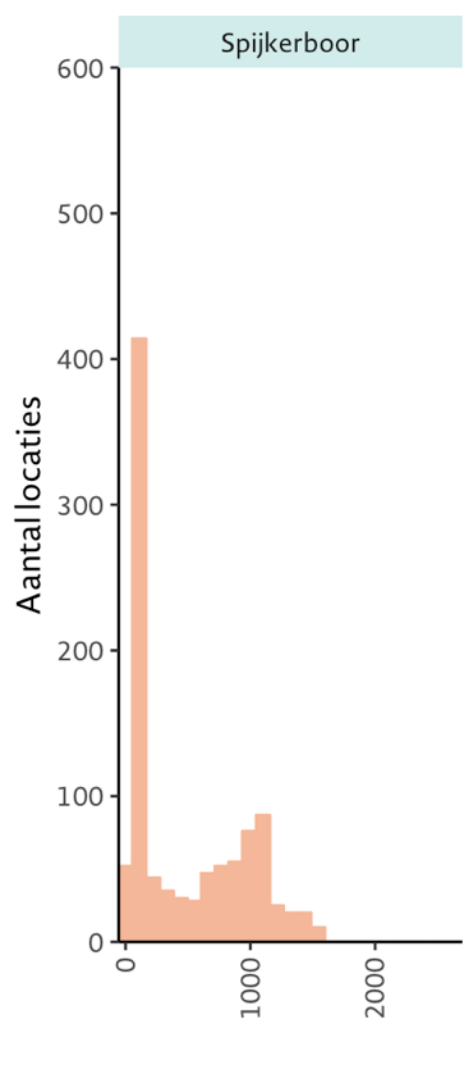
Kortom: we weten verrassend weinig van deze bijzondere soort !

Wat kunnen we met de veldgegevens doen?

1. Bestaande gegevens analyseren en kennis verspreiden.
2. Systematische beschrijvingen van het habitat bij het veldwerk. *(ook van locaties zonder vangstresultaat!)*
3. Data uit grijze literatuur en nb-wet onderzoeken ontsluiten.
4. Systematisch braakballen van kerkuilen verzamelen en analyseren

AAN DE SLAG DUS !

de muizenfamilie

Woelmuis

Ware muis

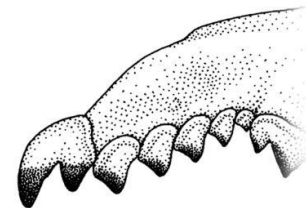
Spitsmuis

Plooi- of driehoekig-
kiezen

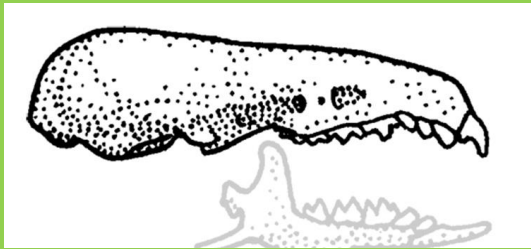
Knobbel-
kiezen

Knip-
kiezen

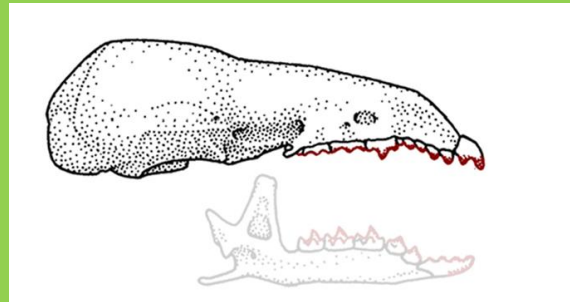
spitsmuizen

Huisspitsmuis

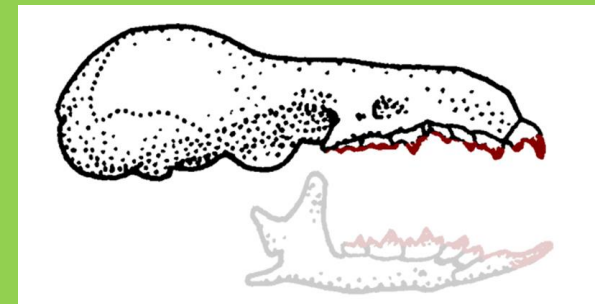
witte tanden

Bosspitsmuis

rode tanden
gelobde voortand

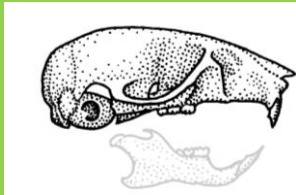
Waterspitsmuis

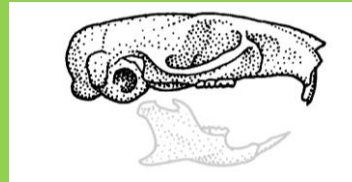
rode tanden
rechte voortand

ware muizen

Bosmuis

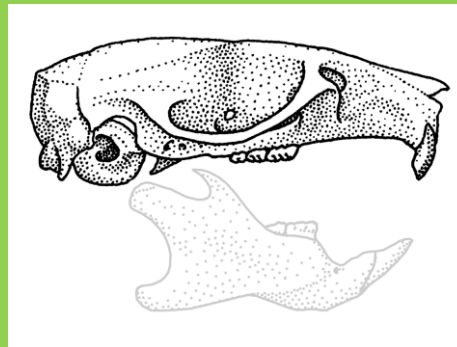
Huismuis

Dwergmuis

Bruine rat

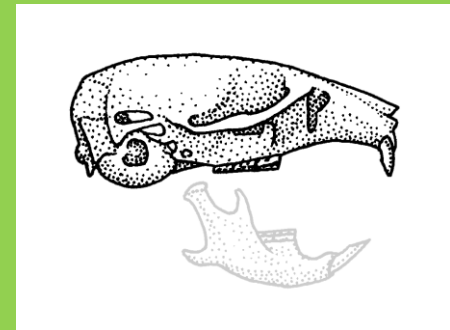
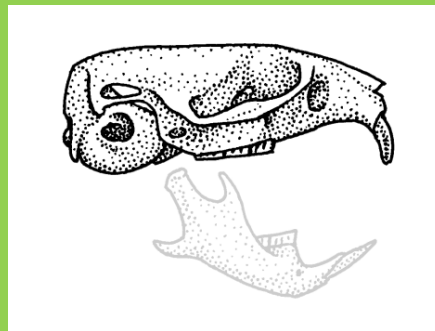
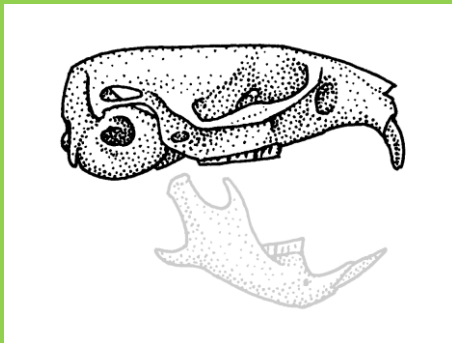
Veldmuis

Noordse woelmuis

Rosse woelmuis

AAN DE SLAG DUS !

